

Saksframlegg

Saksgang:

Styre	Møtedato
Styret Helse Sør-Øst RHF	7. mars 2024

Sak 018-2023

Årlig melding 2023 for Helse Sør-Øst RHF

Forslag til vedtak:

1. På grunnlag av samlet rapportering for 2023 anser styret for Helse Sør-Øst RHF at:
 - Hovedoppgavene pasientbehandling, utdanning av helsepersonell, forskning og opplæring av pasienter og pårørende har vært ivaretatt i tråd med de føringer eier har gitt i oppdragsdokument og foretaksmøteprotokoller.
 - Helse- og omsorgsdepartementets styringskrav for 2023 er søkt fulgt opp. Styret er tilfreds med dette, men påpeker samtidig at måloppnåelsen innen enkelte områder ikke er god nok, og at det må arbeides aktivt for en bedring.
2. Driften i helseforetak og sykehus har i 2023 fortsatt vært preget av høyt sykefravær og en krevende driftssituasjon. Styret berømmer innsatsen som er lagt ned for å omlegge driften og samtidig yte gode helsetjenester.
3. Administrerende direktør gis fullmakt til å slutføre årlig melding 2023 for Helse Sør-Øst RHF på grunnlag av styrets innspill i møtet. Årlig melding 2023 for Helse Sør-Øst RHF oversendes Helse- og omsorgsdepartementet innen fristen 15. mars 2024.

Hamar, 29. februar 2024

Terje Rootwelt
administrerende direktør

1. Hva saken gjelder

Helseforetaksloven § 34 Årlig melding om virksomheten mv. i regionalt helseforetak, pålegger regionale helseforetak å utarbeide en melding om foretaket og foretakets virksomhet som forelegges departementet. Meldingen skal også omfatte de helseforetak som det regionale helseforetaket eier.

Vedtekter for Helse Sør-Øst RHF § 15 Melding til departementet fastslår at styret innen den 15. mars hvert år skal sende en melding til departementet som omfatter styrets plandokument for virksomheten og styrets rapport for foregående år.

Saken omhandler Årlig melding 2023 for Helse Sør-Øst RHF. Meldingen behandles av Helse- og omsorgsdepartementet i foretaksmøte innen utgangen av juni 2024.

2. Hovedpunkter og vurdering av handlingsalternativer

Det vises til vedlagte dokument Årlig melding 2023 for Helse Sør-Øst RHF. Dokumentet er utarbeidet i henhold til mal fra Helse- og omsorgsdepartementet og gir tilbakemelding på de styringskrav som er gitt Helse Sør-Øst RHF i oppdragsdokument 2023, tilleggsdokument til dette og protokoller fra foretaksmøter avholdt i løpet av 2023. Rapporteringen fra Helse Sør-Øst RHF er basert på løpende rapportering og oppfølging i foretaksgruppen og på årlig melding fra helseforetakene. Kravene i oppdragsdokument og foretaksmøteprotokoller har vært grunnlag for en gjennomgående risikovurdering.

I henhold til spesialisthelsetjenesteloven § 2-1a har de regionale helseforetakene ansvar for å sørge for at befolkningen i helseregionen tilbys spesialisthelsetjeneste. Videre skal det regionale helseforetaket innrette sitt tjenestetilbud i tråd med prioriteringskriteriene; 1) nytten av tiltak i pasientbehandling; 2) ressursbruk som tiltak legger beslag på; og 3) alvorlighetsgraden av de tilstander som skal behandles. De regionale helseforetakenes ansvar innebærer en plikt til å planlegge, gjennomføre, evaluere og korrigere virksomheten slik at tjenestens omfang og innhold er i samsvar med krav fastsatt i lov eller forskrift.

Helsetjenester som tilbys eller ytes, skal være forsvarlige, jf. spesialisthelsetjenesteloven § 2-2. Hovedoppgavene som Helse Sør-Øst RHF skal legge til rette for, planlegge, organisere og fremme innenfor regionen er; 1) Pasientbehandling; 2) Utdanning av helsepersonell; 3) Forskning; og 4) Opplæring av pasienter og pårørende.

«Sørge for»-ansvaret stiller krav om at Helse Sør-Øst RHF skal utøve en overordnet organisering og styring slik at helsetjenesten som tilbys og ytes er forsvarlig. Dette innebærer blant annet å vurdere, analysere og planlegge hvordan befolkningen i helseregionen skal få tilstrekkelig helsetjeneste. Ved utarbeidelse av planer og tiltak må det foretas risiko- og sårbarhetsanalyser knyttet til iverksettelse av tiltakene, og det må planlegges hvordan eventuell fare for svikt ved gjennomføringen av planer og tiltak skal håndteres. «Sørge for»-ansvaret innebærer også ansvar for å gjennomføre egne planer og tiltak som forutsatt og til fastsatt tid, slik at helsetjenesten som tilbys og ytes er forsvarlig. Videre skal gjennomføringen av planene og tiltakene evalueres med hensyn til om disse følges, hva som er effekten og om gjennomføringen har medført at det har oppstått områder med svikt eller fare for svikt som må håndteres for å gi et forsvarlig tjenestetilbud. Dette

innebærer blant annet at det regionale helseforetaket må innhente styringsinformasjon. Det regionale helseforetaket har i tillegg ansvar for å korrigere uforsvarlige forhold.

Den årlige meldingens kapittel 1.2 Sammendrag av positive resultater og uløste utfordringer i 2023 gir en overordnet oppsummering, mens rapporteringene av de enkelte styringsbudskapene Helse Sør-Øst RHF har mottatt, er tatt inn i egne kapitler knyttet til i hvilket dokument styringsbudskapet er gitt fra Helse- og omsorgsdepartementet.

Gjennom tertialrapporteringer og egne styresaker i løpet av 2023 er styret holdt orientert om utviklingen innen de enkelte områdene styringsbudskapene omfatter.

3. Administrerende direktørs anbefaling

Administrerende direktør mener årlig melding 2023 for Helse Sør-Øst RHF til Helse- og omsorgsdepartementet gir et dekkende bilde av virksomheten i helseforetaksgruppen i 2023. Det overordnede bildet er at det kan vises til mange gode resultater og vellykkede enkelttiltak, men at måloppnåelsen fortsatt er svakere enn ønsket innen enkelte områder.

Driftssituasjonen og den økonomiske utviklingen i helseforetak og sykehus har vært krevende i 2023, blant annet preget av bemanningsutfordringer og høyt sykefravær. Ansatte i helseforetak og sykehus fortjener anerkjennelse og innsatsen som er lagt ned for å omstille driften og samtidig yte gode og trygge helsetjenester.

I 2024 vil det bli lagt vekt på å bedre måloppnåelsen innenfor de overordnede målene satt av Helse- og omsorgsdepartementet:

1. Styrke psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert rusbehandling
2. Styrke forskning, innovasjon og kompetanse og forbedre kvalitet og pasientsikkerhet
3. Rask tilgang til helsetjenester og sammenhengende pasientforløp

Sett i sammenheng med oppdragene fra eier for 2024, slik de fremkommer i oppdragsdokument og foretaksmøteprotokoll fra 16. januar 2024, står Helse Sør-Øst overfor utfordringer også i 2024 og årene som kommer. Det vil fortsatt bli lagt vekt på å forbedre systemene for rapportering og risikovurdering for å identifisere problemområder så tidlig som mulig. Arbeid med prioritering og reduksjon av uønsket variasjon må videreføres og forsterkes.

God og helhetlig virksomhetsstyring kreves for å oppfylle krav i lov og forskrift og for å oppnå god økonomistyring, samtidig som overordnede styringskrav og de langsiktige målene i regional utviklingsplan skal oppfylles.

Trykte vedlegg:

- Årlig melding 2023 for Helse Sør-Øst RHF

Utrykte vedlegg:

- Ingen